

datum	onderwerp
18 september 2019	Position paper – Rondetafelgesprek Tweede Kamer der Staten-Generaal 9 okt. 2019
pagina	auteur
1 van 2	Drs. P. Hofstra RO CIA

1) Vormgeving rekenkamers

Decentrale rekenkamers zijn op basis van de Gemeentewet zeer divers vormgegeven. Naast rekenkamers bestaan er tevens rekenkamerfuncties (met afwijkende bevoegdheden en de mogelijkheid om af te wijken van de zesjaars benoemingstermijn voor leden, alsmede de mogelijkheid voor raadsleden om lid te worden). Daarnaast is het bij beide organen mogelijk om een collegemodel (meerdere leden) dan wel een directeursmodel (1 lid, tevens voorzitter) in te stellen. In het geval van de Rekenkamer Rotterdam (als centrum rekenkamer) maken er drie kleinere rekenkamers (Barendrecht, Capelle aan den IJssel en Lansingerland) en één rekenkamerfunctie (Krimpen aan den IJssel) gebruik van het onderzoeksbureau van de Rekenkamer Rotterdam (ca 15 fte). Hierdoor behoeven kleinere rekenkamer(functie)s niet per onderzoek terug te vallen op externe onderzoeksbureaus maar kunnen (blijven) profiteren van de ervaring en expertise van het onderzoeksbureau van de Rekenkamer Rotterdam. Dit werkt in de praktijk goed. Dit blijkt ook uit het feit dat steeds meer kleinere rekenkamercommissies zich (vrijwillig) aansluiten.

2) Samenwerking rekenkamers

Samenwerking vindt enerzijds structureel plaats tussen G-4 rekenkamers (eenmaal per twee jaar) en incidenteel tussen kleinere lokale rekenkamer(functie)s. Binnen het werkingsgebied van de Rekenkamer Rotterdam vinden er vaak opeenvolgende onderzoeken plaats op eenzelfde thema, waardoor er referentiemateriaal ontstaat voor alle aangesloten gemeenten.

3) Relatie decentrale rekenkamers en Algemene Rekenkamer

Op G-4 niveau is er periodiek (functioneel) overleg tussen de vier rekenkamers en de Algemene Rekenkamer. In dit overleg komen zowel (vak)inhoudelijke als procedurele thema's aan de orde. Tot op heden heeft dit nog niet geleid tot een gezamenlijk onderzoek. Er is geen formele relatie met de Europese Rekenkamer. Wel is er incidenteel informeel contact tussen de directeur van de Rekenkamer Rotterdam en Alex Brenninkmeijer van de Europese Rekenkamer. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de Rekenkamer Rotterdam lid is van de EURORAI (Europese vereniging van regionale rekenkamers). In dit kader vindt regelmatig overleg plaats over een breed palet van (onderzoeks)thema's. Mede hierdoor heeft de Rekenkamer Rotterdam een goed zicht op de ontwikkelingen van decentrale rekenkamers in een Europese context.

4) Onafhankelijkheid ten opzichte van de gemeenteraad

Om rekenkamers sterk en onafhankelijk van de raad te laten functioneren, zijn er naast de huidige wettelijke waarborgen ten minste drie additionele waarborgen noodzakelijk:

- 1) vast meerjarig budget op basis van minimaal € 1,50 per inwoner
- 2) minimale rekenkamerbudget van € 30.000,00 in verband met kwaliteitseisen van de onderzoeken en
- 3) voor grote lokale rekenkamers een (eenmalige) benoemingstermijn van 12 jaar.

5) Effect wetsvoorstel

Het wetsvoorstel draagt maar gedeeltelijk bij aan de versterking van decentrale rekenkamers. Het opheffen van de rekenkamercommissie en het schrappen van de mogelijkheid van raadsleden om lid te zijn is prima, maar niet voldoende. Verdere versterking kan enkel bereikt worden door kleine rekenkamers op te schalen naar regionaal niveau, waarbij het onderzoeksbureau met eigen onderzoekers voor meerdere gemeenten de onderzoeken uitvoert. Dit levert de zo gewenste kwaliteit op van de onderzoeken en de onafhankelijkheid ten opzichte van de gemeentelijke bestuursorganen.

6) BES eilanden

De Rekenkamer Rotterdam ondersteunt op verzoek van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) al enkele jaren de totstandkoming van een gezamenlijke rekenkamer van de BES eilanden. Knelpunt hierbij is met name de contrasterende eisen van de WOLBES ten opzichte van de Gemeentewet. Versterking kan indien ook de BES eilanden volledig onder de Gemeentewet vallen en de WOLBES op dit punt wordt aangepast. Heden vindt er overleg plaats tussen Statia, BZK en de Rekenkamer Rotterdam over de totstandkoming van een separate rekenkamer.

datum

18 september 201

pagina

2 van 2

Paul Hofstra
Directeur